

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Dla Walnego Zgromadzenia oraz dla Rady Nadzorczej RAFAKO S.A.

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego rocznego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku RAFAKO S.A. („Spółka”) z siedzibą w Raciborzu, ul. Łąkowa 33, obejmującego sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku, sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2017 roku, sprawozdanie z przepływów pieniężnych, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku oraz dodatkowe noty objaśniające („załączone sprawozdanie finansowe”).

Odpowiedzialność Zarządu Spółki oraz członków Rady Nadzorczej za sprawozdanie finansowe

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa, a także statutem Spółki. Zarząd Spółki jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („ustawa o rachunkowości”), Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej Spółki są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o tym, czy załączone sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Spółki zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości.

Badanie załączonego sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- Ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym („ustawa o biegłych rewidentach”),
- Krajowych Standardów Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 roku z późn. zm.,
- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE („rozporządzenie 537/2014”).

Regulacje te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że załączone sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Celem badania jest uzyskanie racjonalnej pewności co do tego, czy sprawozdanie finansowe jako całość zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych oraz czy nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem, a także wydanie sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z powyżej wskazanymi standardami zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania finansowego. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia, powstałego na skutek oszustwa jest wyższe niż ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia powstałego na skutek błędu, ponieważ oszustwo może obejmować zmywy, fałszerstwo, celowe pominięcia, wprowadzanie w błąd lub obejście kontroli wewnętrznej i może dotyczyć każdego obszaru prawa i regulacji, nie tylko tego bezpośrednio wpływającego na sprawozdanie finansowe.

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez Spółkę sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Spółki. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez Zarząd Spółki wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności badanej Spółki ani efektywności lub skuteczności prowadzenia spraw Spółki przez Zarząd Spółki obecnie lub w przeszłości.

Zgodnie z par. 5 Międzynarodowego Standardu Badania 320 koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie finansowe, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta. W związku z powyższym wszystkie stwierdzenia zawarte w sprawozdaniu biegłego rewidenta z badania, w tym stwierdzenia dotyczące innych wymogów prawa i regulacji, wyrażane są z uwzględnieniem jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i osądem biegłego rewidenta.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z zastrzeżeniem. Opinia jest spójna z dodatkowym sprawozdaniem dla komitetu audytu wydanym z dniem niniejszego sprawozdania z badania.

Niezależność

W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident i firma audytorska pozostawali niezależni od Spółki zgodnie z przepisami ustawy o biegłych rewidentach, Rozporządzenia 537/2014 oraz zasadami etyki zawodowej przyjętymi uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczylismy usług niebędących badaniem, które są zabronione przepisami art. 136 ustawy o biegłych rewidentach oraz art. 5 ust. 1 Rozporządzenia 537/2014.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania załączonego sprawozdania finansowego Spółki uchwałą 13/2017 Rady Nadzorczej z dnia 26 kwietnia 2017 roku. Sprawozdania finansowe Spółki badamy nieprzerwanie począwszy od roku obrotowego zakończonego dnia 31 grudnia 2011 roku, to jest przez okres 7 kolejnych lat.

Najbardziej znaczące rodzaje ryzyka

W trakcie przeprowadzonego badania zidentyfikowaliśmy poniżej opisane najbardziej znaczące rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia (kluczowe sprawy badania), w tym spowodowanego oszustwem oraz opracowaliśmy stosowne procedury badania dotyczące tych rodzajów ryzyka. W przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne dla zrozumienia zidentyfikowanego ryzyka oraz wykonanych przez biegłego rewidenta procedur badania, zamieściliśmy również najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka.

Zagadnienia te zostały uwzględnione w kontekście naszego badania załączonego sprawozdania finansowego jako całości oraz przy formułowaniu opinii o tym sprawozdaniu finansowym. W związku z powyższym nie wydajemy odrębnej opinii na ich temat.

Opis rodzaju ryzyka istotnego zniekształcenia (kluczowe sprawy badania)	Procedury biegłego rewidenta w odpowiedzi na zidentyfikowane ryzyko
<p>Umowy o usługę budowlaną – wycena i ujęcie</p> <p>Przychody Spółki ze sprzedaży produktów i usług w wysokości 606 milionów złotych za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku stanowią przychody z realizacji umów o usługę budowlaną (dalej „kontrakty”). Na dzień bilansowy, Spółka wycenia realizowane kontrakty metodą stopnia zaawansowania zgodnie z zasadami MSR 11 <i>Umowy o usługę budowlaną</i>. Wycena ta ma istotny wpływ na sprawozdanie finansowe.</p> <p>Wycena realizowanych kontraktów wymaga od Zarządu Spółki zastosowania profesjonalnego osądu oraz dokonania szacunków według stanu wiedzy na dzień bilansowy, w szczególności w odniesieniu do stopnia zaawansowania kontraktów oraz planowanych całkowitych kosztów kontraktów, uwzględniających wszystkie niezbędne szacunki dotyczące zidentyfikowanych obszarów ryzyka. W związku z powyższym uznajemy niniejsze zagadnienie za kluczową sprawę badania.</p> <p>Polityka rachunkowości Spółki w zakresie wyceny i ujmowania kontraktów została szerzej opisana w notcie 8.23.6 sprawozdania finansowego. Dodatkowo, w notach 6.2 oraz 12 Zarząd Spółki zaprezentował ujawnienia liczbowe oraz informację na temat niepewności szacunków związanych z wyceną kontraktów.</p>	<p>Nasze procedury badania, w odniesieniu do opisanej kluczowej sprawy badania obejmowały, między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizę stosowanych polityk rachunkowości oraz procedur, w tym środowiska kontroli wewnętrznej, odnoszących się do procesu wyceny kontraktów i ich ujęcia, • kierowanie zapytań do odpowiednich kierowników projektów oraz Zarządu Spółki odnoszących się do statusu realizacji wybranych kontraktów, w tym aktualności kluczowych szacunków, oceny kluczowych obszarów ryzyka związanego z realizacją kontraktów, w tym potencjalnych opóźnień oraz ich uwzględnienia w wycenie, • następujące procedury badania wykonane na próbie kontraktów obejmujące m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – analizę kluczowych warunków kontraktu wynikających z umowy o usługę budowlaną, – ocenę istotnych założeń i szacunków dokonanych przez kierownictwo Spółki w odniesieniu do planowanych przychodów i kosztów kontraktów, – testy poprawnej alokacji kosztów i przychodów do poszczególnych kontraktów, w tym zgodność z zawartymi umowami, – analizę zmian marży w czasie realizacji poszczególnych kontraktów, w tym zapytania dotyczące odchyleń od pierwotnego budżetu kontraktu oraz w odniesieniu do wycen dokonanych na poprzednie daty bilansowe,

	<ul style="list-style-type: none"> - analizę zewnętrznych źródeł informacji w celu identyfikacji potencjalnych obszarów ryzyka związanego z realizowanymi kontraktami, - uzgodnienie przedstawionej dokumentacji źródłowej, w tym posiadanych przez kierownictwo Spółki wewnętrznych oraz zewnętrznych opracowań odnoszących się do potencjalnych i istniejących obszarów ryzyka, a także sporów związanych z realizacją kontraktów, - analizę ujęcia wyceny kontraktów oraz adekwatności dokonanych ujawnień w zakresie tej wyceny dokonanych w sprawozdaniu finansowym.
<p>Płynność finansowa</p> <p>W sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka prezentuje zobowiązanie z tytułu otrzymanych kredytów od PKO Bank Polski S.A. w łącznej kwocie wynoszącej 99 milionów złotych. Ze względu na datę wymagalności przypadającą na dzień 30 czerwca 2018 roku zobowiązanie to ma charakter krótkoterminowy.</p> <p>Zagadnienie to zostało określone jako kluczowe dla badania sprawozdania finansowego Spółki z uwagi na istotną wartość wskazanego wyżej zadłużenia stanowiącego 11% sumy bilansowej, a także z uwagi na element profesjonalnego osądu kierownictwa Spółki związanego z szacowaniem prognozowanych przepływów pieniężnych będących podstawą konkluzji odnośnie możliwości spłaty zadłużenia w terminach jego zapadalności. Szacunek ten wymaga przyjęcia przez Zarząd Spółki szeregu założeń dotyczących prognoz przepływów pieniężnych, w tym dotyczących kształtowania się przychodów ze sprzedaży oraz kosztów działalności operacyjnej, a także ogólnych uwarunkowań rynkowych.</p> <p>W związku z powyższym, na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 roku, Zarząd Spółki</p>	<p>Nasze procedury badania, w odniesieniu do opisanej kluczowej sprawy badania obejmowały, między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizę umów kredytowych, w szczególności pod kątem zapadalności oraz możliwości refinansowania, • analizę zapisów dotyczących klauzul umownych, w tym poziomów wymaganych wskaźników finansowych (ang. covenants) oraz sprawdzenie przedstawionych przez Spółkę analiz spełnienia tych wskaźników, • analizę przedstawionych przez Zarząd Spółki prognozowanych przepływów pieniężnych, • uzgodnienie otrzymanego od banku potwierdzenia salda zadłużenia na dzień bilansowy do danych prezentowanych w sprawozdaniu finansowym, • ocenę poprawności i kompletności ujawnień ujętych w zakresie zadłużenia finansowego w sprawozdaniu finansowym.

<p>przygotował prognozę przepływów pieniężnych na rok 2018 uwzględniającą kluczowe założenia dotyczące parametrów operacyjnych Spółki.</p> <p>W oparciu o przygotowane prognozowane przepływy pieniężne, w tym mając na uwadze wpływ środków z nowej emisji akcji w kwocie 163 milionów złotych, który nastąpił w 2017 roku, Zarząd Spółki nie stwierdził występowania okoliczności, które wskazywałyby, iż spłata przedmiotowego zadłużenia wobec PKO Bank Polski S.A. w dacie wymagalności lub jego odnowienie na okres kolejnych 12 miesięcy byłyby istotnie zagrożone.</p> <p>Ujawnienia Spółki dotyczące zadłużenia finansowego zostały zamieszczone w nocie 33 załączonego sprawozdania finansowego. Założenia dotyczące płynności finansowej oraz prognozowanych przepływów pieniężnych zostały natomiast przedstawione w nocie 7 tego sprawozdania finansowego.</p>	
---	--

Uzasadnienie opinii z zastrzeżeniem

Jak opisano szerzej w nocie 26 załączonego sprawozdania finansowego, na dzień bilansowy, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółka wykazuje należności z tytułu obligacji od jednostki dominującej, tj. PBG S.A. w wysokości 30 milionów złotych. W trakcie naszych prac nie byliśmy w stanie uzyskać wystarczających dowodów badania dotyczących odzyskiwalności tej należności, w związku z tym nie jesteśmy w stanie ocenić wpływu tej kwestii na załączone sprawozdanie finansowe, w tym sprawozdanie z sytuacji finansowej, sprawozdanie z całkowitych dochodów oraz ujawnienie zawarte w nocie 10.2 dotyczące wdrożenia MSSF 9 Instrumenty finansowe.

Opinia z zastrzeżeniem

Naszym zdaniem, z wyjątkiem ewentualnego skutku sprawy opisanej w „Uzasadnieniu opinii z zastrzeżeniem”, załączone sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Spółki na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz jej wyniku finansowego za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,

- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Spółkę przepisami prawa i statutem Spółki.

Objaśnienie

Nie zgłaszając dalszych zastrzeżeń, zwracamy uwagę na noty 42.2 oraz 42.3 załączonego sprawozdania finansowego, w których Zarząd Spółki przedstawił okoliczności związane ze sporem odnoszącym się do rozliczenia jednego ze zrealizowanych kontraktów. Na dzień sporządzenia załączonego sprawozdania finansowego finalny rezultat sporu nie jest znany.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności

Nasza opinia o sprawozdaniu finansowym nie obejmuje sprawozdania z działalności.

Za sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa jest odpowiedzialny Zarząd Spółki. Ponadto Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej Spółki są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie z działalności spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach było wydanie opinii, czy sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z przepisami prawa oraz, że jest ono zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym.

Naszym obowiązkiem było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o Spółce i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania załączonego sprawozdania finansowego stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotne zniekształcenia oraz wskazanie, na czym polega każde takie istotne zniekształcenie.

Naszym zdaniem sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i jest zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym. Ponadto, oświadczamy, iż w świetle wiedzy o Spółce i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania załączonego sprawozdania finansowego, nie stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotnych zniekształceń.

Opinia na temat oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego

Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej Spółki są odpowiedzialni za sporządzenie oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego zgodnie z przepisami prawa.

W związku z przeprowadzonym badaniem załączonego sprawozdania finansowego, naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach było wydanie opinii, czy emitent obowiązany do złożenia oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego, stanowiącego wyodrębnioną część sprawozdania z działalności, zawarł w tym oświadczeniu informacje wymagane przepisami prawa oraz w odniesieniu do określonych informacji wskazanych w tych przepisach lub regulaminach stwierdzenie, czy są one zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym.

Naszym zdaniem w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego Spółka zawarła informacje określone w paragrafie 91 ust. 5 punkt 4 lit. a, b, g, j, k oraz lit. l Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („Rozporządzenie”). Informacje wskazane w paragrafie 91 ust. 5 punkt 4 lit. c-f, h oraz lit. i tego Rozporządzenia zawarte w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym.

Informacja o sporządzeniu oświadczenia na temat informacji niefinansowych

Zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach informujemy, że Spółka korzystając ze zwolnienia, o którym mowa w art. 49b ust. 11 ustawy o rachunkowości ujawniła w sprawozdaniu z działalności nazwę i siedzibę jej jednostki dominującej wyższego szczebla sporządzającej odrębne sprawozdanie grupy kapitałowej na temat informacji niefinansowych, które obejmie Spółkę i jej jednostki zależne każdego szczebla.

Nie wykonaliśmy żadnych prac atestacyjnych dotyczących odrębnego sprawozdania na temat informacji niefinansowych i nie wyrażamy jakiegokolwiek zapewnienia na jego temat.

Warszawa, dnia 5 kwietnia 2018 roku

Kluczowy biegły rewident

Wojciech Świgoń
biegły rewident
nr w rejestrze: 11621

działający w imieniu:

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
nr na liście firm audytorskich: 130

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
spółka komandytowa
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
NIP 526-020-79-76